

Kokkuvõtte teemal: Mesindusaasta 2010 – 2011 probleemid, lahendused, kordaminekud. Talvitumise kulg 2010 – 2011.a.

Aeg ja koht: Põlvamaa Mesinike Seltsi õppepäev, Rápina Aianduskoolis 21.01.2011.a.

Lektor: Raimo Kiudorf, lektorileping PR-7-1.4-28

See, mis toimub looduses, mõjutab igati perede elu, nende arengut, arengu kiirust ja tervist.

Mesinik peab suutma ekstreemseid loodusnähtusi mesilastele kergemaks teha, neid leevendada.

- Näiteks:
- 1) soe joogivesi
  - 2) korralik ventilatsioon
  - 3) kvaliteetne katematerjal

Pered olgu tugevad, tugev pere on bioloogiliselt elujõulisem vitaalsem. Annan ülevaate mesindusaastast kuude lõikes, aluseks minu mesilas ja ümbruskonnas toimunu.

Ilmast märtsis: oli kole, lõrtsine, tuuline, tugevate sajuhoogude ja tormidega. Niiskus oli üdini tungiv. Teada on, et niiskus pole mesilastele sugugi mitte sobiv:

- 1) pesad niiskused
- 2) katematerjal märg
- 3) kui ventilatsioon katuste all väike, hakkasid katused tilkuma.

Märts.

Märtsis oli ainult 7 pilvitut päeva, samas mahtus siia 2 puhastuslennu päeva. Kas puhastuslennu aega saaks ette ennustada? Milline loodusnähtus on abiks sellele? Kui pajudel urbade katted (kestad) langevad maha (17.märts), siis 5-6 päeval läheb ilm ilusaks, puhastuslennule sobivaks, puhastuslend oligi 21. märtsil, täielikum 25. märtsil. Samas, 21. märtsil oli ilm sombune, tibutas vihma, t° +7°, aga puhastuslend oli suhteliselt tugev. 25. märtsil toimus juba ka lend vee järgi, seega jooginõusid tulnuks välja panna. Söödakulud perede viisi väga erinevad, olenes tõust, haudmest, tihastest, rähnidest.

Aprill.

Ilmad kehvapoolsed, aga mesilastel tohtu tung areneda, kõike tehti kiiruga. Tähelepanek, kui esimesed sääsed hakkavad „suruma“, siis 2-3 päeval pärast seda algab õietolmu korje. 30.märts lõunaajal „surumine“ t°+10°. Esimene tugevam õietolmu korje 01.aprillil, mis annab märku kiirustamisest? Lesehaue. Lesehaudme ilmumine on seotud ikka vahtrate õitsemisega. Mis oli aga sel aastal? Lesehaue pesas juba 06.aprillil, 13.aprillil juba kaanetatud. Vahtrad aga hakkasid õitsema alles 05.mail, seega lesehaue ilmus pessa kuu aega varem. Nüüd, pärast lesekanndesse munemist 40 päeva pärast peaks algama sülemlemine, seega ~

mai keskel. Sel aastal aga esimesed sülemid 28.aprillil. Tavaliselt kärjepõhja hakkame andma vöilille öitsemise ajal, mis sel aastal oli 13.mail. Nüüd juba 8. Aprillil andsin peredele kärjepõhjad. ½ magasin tuli peale panna 16.aprillil. Kuu lõpus 26.04 algas kaalutõus, päeva rekord 2,6kg.

Perede areng erinev.30-st perest 6 ülitugeva arenguga, ½ raamitud magasinid mett täis, küll kaanetamata. Tuli peale panna II magasin (½ raamine). Ülitugev areng peredel, kes elektriliini mõjusfääris. Kas elektriväli mõjutab perede arengut? Täpselt ei oska öelda. Samas liini all olevad puud annavad juba 4 aastat rekordsaake, on kiire ja tugeva arenguga. Vaatlustaru on samuti liini all (110kw).

Mai.

Ilmastik kesmine, soe mai keskpaik. Öine temperatuur madal. Kõikjal öitemeri ja sumin. Kuu lõpupoole hakkab niiskuse puudus mõjutama nektari eritust. 13.mail esimene sülem minu mesilas. Sülemieelseid tunnuseid polnud. Pärast sülemi väljumist tarus:

- 1) emakupud munadega, kaanetatud või vakladega kuppe polnud.
- 2) kärjeehitus ei lakanud.

Kuu juurdekasv tarus ~ 24 kg. Kaubamett võetud magasinist 16kg. Huvitav oli korje tammedelt, mis sumisesid nagu pärnad. Siiski igat tamme ei külastatud. Põhiline saak tuli pajult, talirapsilt.

Juuni.

Ilmad jubedad. Vihm, tuul, päikesepaiste, jälle vihm ja päikesepaiste. Tugevate perede mesilased oskasid ära kasutada ka 2-3 tunnised soojad perioodid. Valgeristik mesilastest tühi, korje algas kuu lõpupoole. Vaarikas raiesmikel täis suminat, sama remmelgas. Suvirapsi külustus jättis soovida. ½ raamilised magasinid vahetatud täisraamsete vastu. Kaalu juurdekasv 35kg. Kaubamett 2-st magasinist 21kg.

Juuli.

Tõeline subtroopika. Kahjuks liiga kuiv. Kuu keskel hakkasid taimed närbuma. Udutab küll vihma, aga vähe. Nektarit tuleb, tundub, et aiateibad annavad ka mett. Kust nektar tuleb, aru ei saa, vist lehemesi. Päevased juurdekasvud 4-5kg. Peale topelt täisraamitud magasinid. Kuu juurdekasv 84kg. Mee vurritamine pidev, valikuline. Nektarit pole kuskile panna (1:4), osa mesilasi saadetakse minema. Sülemid kõikjal, sülemid tugevad ~ 5kg.

Probleemid sülemitega. Ema hakkab munema. Haue auklik. Algab emade vahetus. Tähendab, leskedel sperma kvaliteet ja kvantiteet halb. Pigistamisel tuleb spermat ainult tilgake. Emasid ei taheta vastu võtta. Ema hakkab munema, 2-3 päeva pärast visatakse välja. Suguorganid välja rebitud, seda mitte 1-2 perel, vaid paljudel peredel. Eriiline probleem oli ümbertäiustamisel kraini-itaalia. Näited.

Tundub, et mesilased suudavad mune konserveerida ja vajadusel kasutada. Näited.

August.

Ilm nagu suvel ikka. Kahjuks meetaimed lõpetavad õitsemise. Nektarit andis: õngelhein, vikk, hiirehernes, seanupp. Lehemesi paljudelt taimedelt, ristiku II niide sumiseb.

Kontrolltaru andis suveperioodil 152kg mett kaubatoodanguga. Mesila keskmine toodang pere kohta oli ~ 70kg. Pesade koondamine raske, palju hauet, mesilasi, lennuaval „habemed“. Osa peresid jäi talvituma 16 kärjele.

Praegune talvitumine.

Ühtlane külm on talvituseks sobiv. Suladega algas peredes tugev sumin, katete all temperatuur tõusnud. Söödakulu seni normi piires 0,5-0,6 kg nädalas. Kuna minul on põhiliselt nüüd itaallased ehk selle tõttu nad reageerivad suladele aktiivsemalt. Tundub, et osadel puudel on juba haue pesas. Probleemiks on tihased ja rähnid, kes häirivad perede elu oma toksimisega.

Aruande koostas:

Raimo Kiudorf, 5089656